

Spoznávame Bibliu

Deuteronomium 9:7-11:15

Predošlé zlyhanie izraelského národa

Nachádzame sa v 9. kapitole knihy Deuteronomium, kde Mojžiš naďalej hodnotí zlyhanie predošlej generácie izraelského národa. Zlyhanie Izraelitov spočívalo predovšetkým v tom, že neverili a nedôverovali Bohu. Pritom sa im jedinečným spôsobom zjavil na vrchu Sinaj a počas putovania na púšti ich nikdy nesklamal. Ich nedôvera bola taká veľká, že dokonca vyslali vyzvedačov, aby preskúmali krajinu a zistili, či skutočne oplýva mliekom a medom. No ešte predtým počas putovania Izraeliti často Bohu oponovali. Presne k tomuto sa Mojžiš vracia vo svojej reči adresovanej novej generácii.

„Pamätaj na to a nezabúdaj, ako si hneval Hospodina, svojho Boha, na púšti. Odvtedy, ako ste vyšli z Egypta, až kým ste neprišli na toto miesto, priechli ste sa Hospodinovi“ (Dt 9:7).

Mojžiš sa vracia k tomu, keď si Izraeliti zhotovili zlaté teľa. Keď si otvoríme Exodus 32:2-4a, čítame tam: „Áron im odpovedal: „Postrhajte zlaté náušnice, čo majú na ušiach vaše ženy, vaši synovia i vaše dcéry a prineste mi ich!“ Všetok ľud si postřhal z uší zlaté náušnice a priniesli ich Áronovi. On to od nich vzal...“ Tie zlaté náušnice, ktoré odovzdali Áronovi, boli v tej dobe znamením modlárstva (obyčajne ich nosili len na jednom uchu). Veľmi rýchlo znovu prepadli modlárstvu. Áron od nich vzal zlaté náušnice, zhotovil formu a ulial podobu teľaťa. Potom povedal: „Toto sú tvoji bohovia, Izrael, ktorí ťa vyviedli z Egypta“ (Ex 32:4b). Boh im to teraz pripomína. Neskôr im to znovu pripomenul v Ž 106:19: „Pri Horebe si spravili teľa, uctievali uliatu modlu.“ Boh chcel, aby na to pamätali, ale oni na to zabudli.

„Rozhnevali ste Hospodina na Horebe. Hospodin sa tak nahneval na vás, že vás chcel vyhubiť“ (Dt 9:8).

Mojžiš pokračuje vo svojom rozprávaní:

„Hospodin mi povedal: „Vstaň, rýchlo zostúp, lebo tvoj ľud, ktorý si vyviedol z Egypta, robí zle. Veľmi skoro odbočili z cesty, ktorú som im určil; zhotovili si liatu modlu“ (Dt 9:12).

Kým bol Mojžiš na vrchu Sinaj, aby prijal Desť Božích prikázaní, Izraeliti si zhotovili liatu modlu. Dve z týchto prikázaní boli namierené práve proti tomu, čo urobili: „Nebudeš mať iných bohov okrem Mňa! Neurobiš si modlu ani nijakú podobu toho, čo je hore na nebi, dolu na zemi alebo vo vode pod zemou“ (Ex 20:3-4). Všimnime si slová, ktoré Boh Mojžišovi povedal: „... zostúp, lebo tvoj ľud, ktorý si vyviedol z Egypta, robí zle...“ Mojžiš na to o chvíľu zareaguje.

„Ďalej mi Hospodin povedal: „Vidím, že tento ľud je naozaj tvrdošijný. Nechaj Ma, Ja ich vyhubím a vymažem ich meno pod nebom. Z teba však urobím národ mocnejší a početnejší, že sú oni“ (Dt 9:13-14).

Toto muselo byť pre Mojžiša pokušením, ale odolal mu. Jeho prosba za Izrael je zaznamenaná v Ex 33:12-17. Mojžiš nechcel pokračovať v ceste do Zasľúbenej krajiny bez Božej prítomnosti. Povedal: „Ak nepôjdeš s nami, ani nás odtiaľto nevyvádzaj!“ (Ex 33:15). Mojžiš sa stotožnil s týmto ľudom.

Keď zostúpil z vrchu, uvidel, čo spravili.

„Zrazu som videl, že ste zhrešili proti Hospodinovi, svojmu Bohu. Odliali ste si sochu teľaťa. Veľmi skoro ste odbočili z cesty, ktorú vám určil Hospodin, váš Boh“ (Dt 9:16).

Práve vtedy, keď im Boh dával svoje prikázania, sa odvrátili od Neho. Predtým pritom tvrdili, že Ho budú poslúchať. Ľudia dokážu byť v náboženstve takí falošní, ako v ničom inom. Zdá sa, že je to charakteristickou črtou ľudskej prirodzenosti. Dokonca aj ľudia, ktorí sú úprimní, vedia byť falošní. Musíme sa modliť spolu so žalmistom: „Skúmaj ma, Bože, a poznaj moje srdce, skúšaj ma a poznaj moje zmýšľanie! Hľad', či som na ceste trápenia a veď ma cestou večnosti!“ (Ž 139:23-24). Každé Božie dieťa by sa malo modliť túto modlitbu. Pavol takto napomína veriacich: „Samých seba podrobte skúške, či naozaj žijete vo viere; sami sa skúmajte! Vari nespoznávate, že Ježiš Kristus je medzi vami? Ibaže ste neobstáli!“ (2Kor 13:5). Preskúmaj sa, či žiješ vo viere. Môžeme mať istotu spasenia. Veriaci by mal mať istotu. Ten, čo sa hrá na veriaceho, môže mať

len neistotu. Je veľa takých, ktorí sa len hrajú na kresťanov. Potrebujeme svoje srdce skúmať.

„Schytil som obe tabule, hodil som ich na zem a pred vami som ich rozbil. Potom som sa pred Hospodinom vrhol na zem ako predtým a štyridsať dní a štyridsať nocí som nejedol chlieb a nepil vodu pre všetky vaše hriechy, ktorých ste sa dopustili, keď ste robili, čo je zlé pred Hospodinom a hnevali ste Ho“ (Dt 9:17-18).

Je zrejmé, že Mojžiš poznal Boha a jeho viera sa líšila od viery Izraelitov. Izraeliti videli na vrchu dym, videli Boží trest, videli Jeho slávu, ale nepoznali Ho. Mojžiš Ho poznal! Z týchto veršov je zrejmé, že Mojžiš pochopil dve veci o Bohu. Sú paradoxné, ale nie sú v rozpore.

Mojžiš vedel, že Boh nenávidí hriech. Dnes nemáme ani najmenšiu predstavu o tom, ako Boh hriech nenávidí a ako ho mieni potrestať. Mojžiš sa vrhol pred Bohom na zem, volal na Boha a postil sa štyridsať dní a štyridsať nocí! Prečo? Pretože poznal Božie cesty. Vedel, ako Boh nenávidí hriech.

Bežný kresťan si dnes ani neuvedomuje, ako Boh nenávidí hriech v jeho živote. Milý poslucháč, Boh nikdy neignoruje hriech, ktorého sa dopustíme. Boh bude jednať s hriechom v našom živote.

Mojžiš takisto poznal Božie milosrdenstvo. Prichádza k Bohu, pretože verí v Jeho milosrdenstvo. Boh potrestá hriech, ale nedokážeme ani pochopiť, aký je úžasný. Je milostivý. Voči hriešnikovi preukazuje svoje milosrdenstvo. A svoje milosrdenstvo preukázal aj voči Izraelu.

„Bál som sa totiž hnevu a rozhorčenia, ktorými Hospodin zahorel proti vám, takže vás chcel vyhubiť. Hospodin ma však i teraz vypočul“ (Dt 9:19).

Boh nevypočul Mojžišovu modlitbu kvôli tomu, kým bol. Vypočul ju, pretože sa zmiloval. Pavol to vysvetľuje v Rim 9:15: „Lebo Mojžišovi hovorí: „Zmilujem sa, nad kým sa zmilúvam, a zľutujem sa, nad kým sa zľutúvam.“ Boh je zvrchovaný a podľa

toho preukazuje svoje milosrdenstvo. Nedokážeme celkom pochopiť Jeho atribúty: Na jednej strane nenávidí hriech a na druhej strane je milosrdný.

„Aj na Árona sa Hospodin veľmi nahneval a chcel ho zahubiť. Za Árona som sa vtedy tiež modlil. Vzal som teľa, výtvor vášho hriechu, čo ste si zhotovili, spálil som ho, a dôkladne roztlkol a rozdrvil na jemný prach. Potom som prach vysypal do potoka, ktorý tečie z vrchu. Aj v Tabere, v Masse a v Kibrót-Hattaave ste hnevali Hospodina. Keď vás poslal Hospodin z Kadéš-Barnéy slovami: „Vystúpte a zaujmite krajinu, ktorú som vám dal,“ protivili ste sa rozkazu Hospodina, svojho Boha, neverili ste Mu a nepočúvali ste Jeho hlas. Priečili ste sa Hospodinovi odvtedy, čo som vás poznal“ (Dt 9:20-24).

Takto to Mojžiš zhrnul. Neprešiel ani jeden deň, kedy by Izraeliti boli Bohu verní. Aký smutný obraz! Často na nich kriticky ukazujeme prstom, ale akí sme my dnes? Obávam sa, že aj medzi nami sú mnohí, čo nie sú Bohu verní ani jeden deň.

„Vrhol som sa pred Hospodina a štyridsať dní a štyridsať nocí som ležal pred Ním, lebo Hospodin povedal, že vás vyhubí“ (Dt 9:25).

To bolo potom, čo v Kadéš-Barnéi odmietli vojsť do Zaslúbenej krajiny. Mojžiš poznal Boha. Vedel, že Boh potrestá hriech.

„K Hospodinovi som sa modlil takto: „Pán, Hospodin, nezahub svoj ľud, svoje vlastníctvo, ktoré si vykúpil svojou veľkou mocou a vyviedol z Egypta svojou mocnou rukou. Rozpomeň sa na svojich služobníkov: Abraháma, Izáka a Jákoba a nehľad' na tvrdohlavosť tohto ľudu, na jeho bezbožnosť, na jeho hriechy, aby v krajine, z ktorej si nás vyviedol, nepovedali: „Pretože ich Hospodin nedokázal priviesť do krajiny, ktorú im sľúbil, a pretože ich nenávidel, vyviedol ich, aby ich na púšti zahubil.“ Ved' oni sú твоjim

**vlastníctvom, ktoré si vyviedol svojou veľkou mocou
a vystretým ramenom“ (Dt 9:26-29).**

Kiežby som sa aj ja vedel modliť ako Mojžiš! V 12. verši Boh povedal Mojžišovi: „... tvoj ľud, ktorý si vyviedol z Egypta, robí zle.“ Mojžiš Mu však teraz hovorí, že sa pomýlil! Mojžiš vraví: „To nie je môj ľud; je to Tvoj ľud. Ja som ich nevyviedol z Egypta; to Ty si ho vyviedol. Patrí Tebe.“ A ďalej Mu hovorí, aby nehľadel na bezbožnosť a hriechy tohto ľudu, aby v Egypte nepovedali. „Hospodin ich vyviedol z Egypta, ale nedokázal ich doviesť do Zaslúbenej krajiny.“

10. KAPITOLA

Boh vypočul Mojžišovu modlitbu. Rozhodol sa, že ich nevyhubí, ale vo svojej milosti im znovu dá Desatoro, napísané vlastnou rukou.

„V tom čase mi Hospodin povedal: „Vykreš dve kamenné tabule, ako boli prvé, vystúp ku Mne na vrch a urob si drevenú archu. Ja napíšem na tabule slová, čo boli na prvých tabuliach, ktoré si rozbil, a vlož ich do archy“ (Dt 10:1-2).

Mojžiš vzal kamenné tabule a vložil ich do archy. Izraeliti potom pokračovali v ceste.

„V tom čase oddelil Hospodin Léviho kmeň, aby nosil archu Hospodinovej zmluvy a slúžil Hospodinovi a požehnával v Jeho mene, ako je to dnes. Preto Lévi nedostal podiel ani dedičstvo ako jeho bratia. Sám Hospodin je jeho dedičným podielom, ako mu povedal Hospodin, tvoj Boh“ (Dt 10:8-9).

V týchto dvoch veršoch vidíme istú paralelu s tým, čo platí v kresťanstve. Rovnako ako Léviho kmeň bol kňazským kmeňom, tak je cirkev kráľovstvom kňazov. To znamená, že každý, kto verí v Ježiša Krista, je kňazom. Peter hovorí v 1Pt 2:5: „Vy však ste vyvolený rod, kráľovské kňazstvo, svätý národ, ľud určený na vlastníctvo...“

Všimnime si, že Léviomcom nenáležalo žiadne materiálne dedičstvo. Boh bol ich dedičstvom. Ostatným kmeňom dal pôdu a keď ich požehnal, bolo to pozemské požehnanie. Léviomcom však toto neprislúbil. Toto je pozícia aj dnešného veriaceho.

Podobne ako v prípade Léviuvcov, naše dedičstvo je v Bohu. Požehnal nás všetkým duchovným požehnaním v nebesiach.

„Izrael, čo teraz žiada od teba Hospodin, tvoj Boh? Iba to, aby si sa bál Hospodina, svojho Boha, aby si chodil po všetkých Jeho cestách, aby si Ho miloval, aby si slúžil Hospodinovi, svojmu Bohu, celým srdcom a celou dušou, aby si zachovával Hospodinove príkazy a Jeho ustanovenia, ktoré ti dnes prikazujem, aby sa ti dobre vodilo“ (Dt 10:12-13).

Keby ich Izraeliti zachovávali, boli by požehnaní. Keď ich porušili, prišiel trest. Počas obdobia tisícpäťsto rokov Boh ukázal svetu prostredníctvom izraelského národa, že nemôžeme byť spasení zo Zákona. Ak ho *oni* nedokázali dodržiavať, tak ho nedokážeme ani my. Vďaka Bohu, že nás spasil z milosti. V skutočnosti vždy zachraňoval na základe milosti. Ani v Starej zmluve nebol nik spasený zo skutkov Zákona. Boli spasení Jeho milosrdenstvom a milosťou, v očakávaní Kristovho príchodu a Jeho smrti na kríži za ich hriechy.

„Ved’ Hospodin, váš Boh, je Boh bohov a Pán pánov, Boh veľký, mocný a hrozný, ktorý neberie ohľad na osobu a neprijíma úplatok, ale zastáva sirotu i vdovu, miluje cudzinca a dáva mu chlieb a odev. Preto milujte aj cudzinca, lebo aj vy ste boli cudzincami v Egypte. Hospodina, svojho Boha sa boj, Jemu slúž, Jeho sa pridržaj a na Jeho meno prisahaj. On je tvoja chvála, On je tvoj Boh, ktorý pre teba urobil tieto veľké a hrozné veci, ktoré si videl na vlastné oči. Tvojich otcov bolo len sedemdesiat, keď šli do Egypta, a teraz t’a Hospodin, tvoj Boh, rozmnožil ako nebeské hviezdy“ (Dt 10:17-22).

V týchto veršoch sme počuli aj slová, ktoré Pán Ježiš citoval, keď Ho diabol pokúšal.

Božie požehnanie bolo na nich zjavné. Poslal ich do Egypta a potom ich odtiaľ vyviedol. Do Egypta prišli ako sedemdesiatčlenná rodina; vrátili sa ako veľký národ.

11. KAPITOLA

Dostávame sa do 11. kapitoly, kde im Boh hovorí o krajine, do ktorej majú vojsť.

„Milovať budeš Hospodina, svojho Boha, a po všetky dni budeš zachovávať Jeho ustanovenia, nariadenia, právne predpisy a Jeho prikázania“ (Dt 11:1).

Odpoveďou na Božiu lásku je poslušnosť.

„Zachovávajúte každý príkaz, ktorý vám dnes dávam, aby ste boli silní, keď pôjdete obsadiť krajinu, do ktorej sa uberáte a ktorú máte obsadiť, aby ste dlho žili v krajine, ktorú Hospodin pod prísahou sľúbil vašim otcom a ich potomkom, krajinu oplývajúcu mliekom a medom“ (Dt 11:8-9).

Zásady pre obývanie krajiny

Izraeliti boli z Egypta zvyknutí na zavlažovanú pôdu.

„Krajina, ktorú prichádzaš obsadiť, nie je ako Egypt, z ktorého ste vyšli, ktorý si osieval svojím semenom a nohami otváral kanály pri zavlažovaní zeleninovej záhrady. Krajina, do ktorej sa uberáte a ktorú máte obsadiť, je krajina vrchov a plání. Vodu pije z nebeského dažďa. Je to krajina, o ktorú sa stará Hospodin, tvoj Boh. Oči Hospodina, tvojho Boha, sú na ňu ustavične upreté od začiatku až do konca roka. Ak budete naozaj počúvať Moje príkazy, ktoré vám dnes dávam, aby ste totiž milovali Hospodina, svojho Boha, a slúžili Mu celým srdcom a celou dušou, dám dažď vašej krajine v pravý čas, dažď jesenný i jarný, a budeš zbierať obilie, mušt a olej. I trávu ti dám na poli pre tvoj dobytok a naješ sa dosýta“ (Dt 11:10-15).

Krajina, ktorú sa chystali obsadiť, bola iná ako Egypt. Avšak Božie skutky z minulosti sú nádejou do budúcnosti.